

Scenariusz lekcji historii dla klasy VI

Temat lekcji: Wojny z Turcją

Cel ogólny: przyczyny, przebieg i skutki wojen Rzeczypospolitej z Turcją w XVII wieku.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: jasyr, haracz, janczar, odsiecz;
- wskazuje na mapie zasięg działań zbrojnych między Rzeczypospolitą Obojga Narodów a Turcją;
- podaje źródła konfliktu między państwami;
- zna najważniejsze postacie związane z wojnami: Jan III Sobieski, królowa Marysieńka, Jan Karol Chodkiewicz, Stanisław Żółkiewski;
- potrafi dostrzec różnice między obroną Chocimia w 1621 roku a 1673 roku;
- podaje skutki wojen z Turcją;

Metody pracy:

- mapa myśli;
- rozmowa nauczająca (pogadanka),
- praca z tekstem podręcznika,
- praca z tablicą interaktywną;
- praca z mapą;

Formy pracy:

- indywidualna, zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

- tablica interaktywna;
- podręcznik „Wczoraj i dziś 6” (s. 104-108),
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna <https://zpe.gov.pl/a/wojny-rzeczypospolitej-z-turcja/DKpSBJO9x>

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie

Na początku lekcji uczniowie odpowiadają na pytania dotyczące poprzednich zajęć: podają przyczyny i skutki potopu szwedzkiego. Następnie nauczyciel omawia jak układały się stosunki Polski z Turcją na początku XVII wieku oraz jaką rolę odegrali Kozacy i Tatarzy, kim byli janczarzy.

2. Rozwinięcie

Nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej Multibook, z którego uczniowie odczytują informacje dotyczące początku wojny z Turcją.

Podają dwie bitwy, hetmanów oraz wynik tych działań. Na tablicy interaktywnej nauczyciel wyświetla Zintegrowaną platformę edukacyjną, na której uczniowie oglądają mapę z zaznaczonymi bitwami. Dowiadują się o wojnie jaka toczyła się w latach 1620-1621 pomiędzy Rzeczypospolitą i Turcją. Wykorzystując zintegrowaną platformę edukacyjną przenoszą się na teren Cecory i Chocimia, by zobaczyć miejsce zmagania z Turcją w latach 1620-1621 r. Dowiadują się o przebiegu bitwy i zakończeniu tej części wojen polsko-tureckich.

W dalszej części zajęć uczniowie są zaznajomieni z przyczynami i przebiegiem konfliktów polsko – tureckich, jakie miały miejsce w latach 1672 – 1676 oraz 1683-1699. Z pomocą ZPE przenoszą się do Kamieńca Podolskiego, a następnie na Kahlenberg w Wiedniu, dzięki czemu starają się sobie wyobrazić pole walk z wojskami tureckimi. Uczniowie zostają zapoznani z planem bitwy pod Wiedniem oraz widokiem zamku w Kamieńcu Podolskim.

Uczniowie uzupełniają mapę myśli wpisując poszczególne działania zbrojne.

3. Zakończenie

Na koniec uczniowie starają się zebrać informacje dotyczące przebiegu wojen oraz skutków tych konfliktów dla Rzeczypospolitej. Na tablicy interaktywnej wyświetlony jest Multibook, z którego uczniowie odczytują tekst źródłowy.

Zadanie domowe – krzyżówka.